

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (CORRUPTION RISK ASSESSMENTS)

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งเน้นให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีตัวชี้วัดสำคัญ คือ ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยจะต้องอยู่ในอันดับ 1 ใน 20 หรือมีคะแนนประมาณ 73 คะแนนภายในช่วงปี พ.ศ. 2576 – 2580 โดยในแผนย่อยที่ 1 การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งเน้นการปรับ “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ โดยการพัฒนาเครื่องมือเพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมและมาตรการในการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและเท่าทัน ต่อสถานการณ์การทุจริตในปัจจุบัน รวมถึงการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ท. จึงได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐมีการจัดทำ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มาอย่างต่อเนื่อง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหาหรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่างๆ ภายในหน่วยงานที่อาจจะเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการทุจริตในอนาคต โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งถือเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตสามารถจำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต

ด้านที่ 2 ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ 3 ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ดังนั้น หากหน่วยงานมีการประเมินความเสี่ยงและการออกแบบมาตรการป้องกันที่เหมาะสม จะช่วยสร้างความโปร่งใส ลดความเสี่ยงและป้องกันการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นภายในหน่วยงานได้ ตลอดจนสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากร อีกทั้งยังเป็นหลักประกันได้ว่า การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาหรือความเสียหายจากการทุจริตอาจเกิดขึ้นน้อยกว่าหน่วยงานที่ไม่ได้มีการประเมินความเสี่ยง เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งหากหน่วยงานภาครัฐมีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ ปัญหาการทุจริตก็จะลดลง ลดต้นทุนในการดำเนินคดี ลดความสูญเสียทางงบประมาณทำให้ประเทศสามารถนำงบประมาณไปพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน และส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นและเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ประเทศ

ในการพัฒนากระบวนการและรูปแบบของการป้องกันการทุจริตเพื่อให้สามารถระงับยับยั้งการทุจริตได้ ควรมุ่งเน้นการพัฒนากลไกและกระบวนการป้องกันการทุจริตให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการนำการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตมาใช้เพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางในการบริหารจัดการ ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นการค้นหาจุดเสี่ยงของขั้นตอนหรือกระบวนการและนำมากำหนดเป็นมาตรการการป้องกันการทุจริตในแผนบริหารความเสี่ยง

นอกจากนี้ ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ หรือการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ซึ่งหน่วยงานของรัฐทุกแห่งจะต้องเข้าร่วมการประเมิน ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการ ให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน อย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

1. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

2. การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ

3. การจัดซื้อจัดจ้าง

4. การบริหารงานบุคคล

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานต้องทำการคัดเลือกงานหรือกระบวนการงานในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมิน เมื่อคัดเลือกได้แล้ว ให้จัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือแนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมาตรการการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

เมื่อหน่วยงานระบุรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานแล้ว ให้ทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร อย่างไร เพื่ออะไร การค้นหาประเด็นความเสี่ยงการทุจริตสามารถค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้นหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำ (Known Factor) และไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนแต่มีความเสี่ยงหรือมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (Unknown Factor) โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้วหรือไม่ แต่มีหลักการที่สำคัญ คือ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงาน เช่น ทรัพยากรไม่เพียงพอ หรือบุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจ มากำหนดเป็นประเด็นความเสี่ยงการทุจริต เพราะประเด็นลักษณะดังกล่าวถือเป็นความเสี่ยงของการดำเนินงานที่ทำให้งานไม่บรรลุเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์และการให้คะแนนสำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการงานหรือโครงการที่ทำการประเมินตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ

- **โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)** คือ การพิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปแบบของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ
- **ผลกระทบ (Impact)** คือ การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

เมื่อหน่วยงานระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตแล้ว ให้หน่วยงานจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละประเด็นที่กำหนด โดยการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ซึ่งพิจารณาจากเกณฑ์โอกาสและเกณฑ์ผลกระทบที่กำหนดในขั้นตอนที่ 3 (โอกาส x ผลกระทบ) และจะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงซึ่งแบ่งออกเป็นระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ ดังนี้

โอกาส	ผลกระทบ				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

เป็นการกำหนดมาตรการหรือแนวทางเพื่อควบคุมหรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยนำรูปแบบหรือเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมากมาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นลำดับแรก ส่วนรูปแบบหรือเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงและปานกลางจะถูกนำมาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นลำดับต่อมา

ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานกำหนดให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับประเด็นความเสี่ยงที่กำหนด และเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมิน รวมถึงให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบันมาประเมินประสิทธิภาพว่าอยู่ในระดับดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม ทั้งนี้ มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรมีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) หรือ สวพส. ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามแนวทางที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด และเป็นไปตามหลักเกณฑ์และตัวชี้วัดการประเมิน ITA ใน 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจในประเด็น
 ใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ
2. การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจในประเด็น
 การจัดซื้อจัดจ้าง
3. การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจในประเด็น
 การบริหารงานบุคคล

ในการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจในประเด็นการจัดซื้อจัดจ้างนั้น สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ได้คัดเลือกกระบวนการงานให้มีความสอดคล้องกับแนวทางของสำนักงาน ป.ป.ท. ซึ่งกำหนดให้สถาบันดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในด้านที่ 3 โดยให้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ/โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด

สำหรับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของกระบวนการอนุมัติอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 นั้น สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นดังกล่าว เนื่องจากสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

ประเด็น	กระบวนการ
1. การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ	กระบวนการส่งเสริมเกษตรกร
2. การจัดซื้อจัดจ้าง (การใช้จ่ายงบประมาณ/โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด)	การจัดซื้อวัสดุการเกษตรด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง (เนื่องจากเป็นโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีการใช้จ่ายงบประมาณสูงสุดของสถาบัน)
3. การบริหารงานบุคคล	การเลื่อนระดับเจ้าหน้าที่ไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

แบบฟอร์มการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการ และขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ประเภทความเสี่ยง

ชื่อกระบวนงาน / โครงการ กระบวนการส่งเสริมเกษตรกร

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการที่มีอยู่
๑	วิเคราะห์ความต้องการของเกษตรกรและความต้องการของชุมชน	เกษตรกรอาจอาศัยความสนิทสนมกับเจ้าหน้าที่ในการแจ้งความต้องการ เพื่อให้ได้รับการส่งเสริมบ่อยๆ	การวิเคราะห์ความต้องการและความเหมาะสมของพื้นที่ในการเพาะปลูกจะต้องอาศัยข้อมูลจากแผนที่ดินรายแปลงและข้อมูลเส้นความยากจนเพื่อใช้ประกอบการกำหนดความต้องการและการคัดเลือกเกษตรกร
๒	สำรวจความต้องการของตลาด	ผู้รับซื้ออาจยื่นเสนอเงิน สิ่งของ หรือผลประโยชน์อื่นเพื่อเป็นของตอบแทนให้เจ้าหน้าที่เพื่อให้ผูกขาดกับผู้ค้ารายเดิมและรายเดียว	ให้ฝ่ายตลาดและสถาบันเกษตรกรติดต่อหาคู่ค้ารายใหม่ รวมถึงมีการให้ความรู้เกษตรกรด้านการขายและการตลาด เช่น การหาช่องทางการตลาดเพื่อให้ขายเองได้ การเจรจาต่อรอง ให้ความรู้เกี่ยวกับตลาดออนไลน์ เป็นต้น
๓	จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร	เกษตรกรอาจเลือกญาติ คนในครอบครัว หรือคนรู้จักใกล้ชิดติดมาอยู่ในกลุ่มเกษตรกร หรืออาจกีดกันไม่ให้เกษตรกรรายอื่นเข้ามาเป็นสมาชิกหรือคณะกรรมการกลุ่ม	ให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มเพื่อให้ความเข้มแข็ง
๔	วางแผนการผลิตร่วมกับกลุ่มเกษตรกรและผู้รับซื้อ และวางแผนการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยทางการเกษตร	เกษตรกรอาจเสนอให้สินบนหรือผลประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ได้แผนการผลิตที่มากกว่าเกษตรกรรายอื่น หรือเจ้าหน้าที่อาจใช้ความสนิทสนมในการวางแผนการผลิตให้แก่เกษตรกรทำให้เกษตรกรไม่ได้รับการส่งเสริมอย่างเป็นธรรม	กระจายแผนการผลิตให้แก่เกษตรกรตามศักยภาพของเกษตรกร โดยเจ้าหน้าที่จะต้องจัดประชุมชี้แจงให้กลุ่มเกษตรกรทราบถึงแผนการผลิตที่เกษตรกรแต่ละรายจะได้รับ พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลประกอบถึงความพร้อมของเกษตรกรแต่ละราย เช่น พื้นที่ แรงงาน เป็นต้น
๕	อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรรวมถึงการคัดเลือกเกษตรกรเพื่อไปศึกษาดูงาน	เกษตรกรอาจเสนอให้สินบนหรือผลประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ได้รับการฝึกอบรมหรือได้รับการคัดเลือกให้ไปศึกษาดูงาน	การคัดเลือกเกษตรกรจากความพร้อมของเกษตรกร และเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นการฝึกอบรมหรือดูงาน รวมถึงมี

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการที่มีอยู่
		ดูงาน หรือเจ้าหน้าที่อาจใช้ความสนิทสนมในการคัดเลือกเกษตรกรเพื่อรับการฝึกอบรมหรือศึกษาดูงาน	การติดตามภาพหลังการฝึกอบรมหรือศึกษาดูงานเพื่อประเมินผลการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมและศึกษาดูงานมาใช้ประโยชน์
๖	ส่งเสริมและสนับสนุนตามแผนที่กำหนด รวมถึงแจกจ่ายอุปกรณ์ ปัจจัยทางการเกษตร	เกษตรกรอาจเสนอให้สินบนหรือผลประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนหรือได้รับการแจกจ่ายอุปกรณ์และปัจจัยทางการเกษตรมากกว่าเกษตรกรรายอื่น หรือเจ้าหน้าที่อาจใช้ความสนิทสนมในการส่งเสริม สนับสนุนหรือแจกจ่ายอุปกรณ์และปัจจัยทางการเกษตร	สวพส. มีการแจกจ่ายอุปกรณ์และปัจจัยทางการเกษตรให้แก่กลุ่มเกษตรกร จะไม่แจกจ่ายให้แก่เกษตรกรรายเดียว
๗	ติดตามดูว่าผลผลิตเป็นไปตามแผนหรือไม่และวางแผนการแก้ปัญหาอย่างไร	-	ถ้าไม่เป็นไปตามแผน จะมีการหารือกับผู้ค้า เกษตรกร เพื่อปรับแผนการผลิต
๘	เก็บเกี่ยวผลผลิต ส่งผู้รับซื้อ	กรณีเกษตรกรเกี่ยวผลผลิตได้มากกว่าแผนการผลิต เจ้าหน้าที่อาจนำเอาผลผลิตที่เกินนั้นไปขายที่อื่นและเก็บเอารายได้เป็นของตัวเอง หรือเจ้าหน้าที่อาจนำผลผลิตที่เกินแผนไปขายในราคาที่สูงกว่าราคาที่กลุ่มเกษตรกรกำหนดเพื่อเอาเงินส่วนต่างเป็นของตนเอง	จัดให้มีตลาดรองรับผลผลิตที่ไม่ได้มาตรฐานของผู้รับซื้อหรือผลผลิตที่มีปริมาณมากกว่าแผนการผลิต โดยส่วนหนึ่งจะถูกนำมาขายที่สถาบัน และผู้ซื้อจะต้องชำระเงินให้แก่กลุ่มเกษตรกรผ่านการโอนเงินเข้าบัญชีของกลุ่มเกษตรกรโดยตรง จะไม่รับเงินสดและไม่โอนเงินผ่านบัญชีส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ฝ่ายตลาดจะมีหน้าในการประสานการขายผลผลิตเท่านั้น

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	ปริมาณของโอกาสที่จะเกิดขึ้น มากกว่าร้อยละ ๗๕ มีโอกาสเกิดขึ้นง่ายมาก <u>เนื่องจากไม่มีมาตรการควบคุม</u>
๔	ปริมาณของโอกาสที่จะเกิดขึ้น อยู่ระหว่างร้อยละ ๕๑ – ๗๕ มีโอกาสเกิด เนื่องจาก <u>มาตรการที่มีอยู่มีข้อบกพร่องหรือมีจุดอ่อนที่เป็นช่องโหว่ให้เกิดความเสี่ยง</u>
๓	ปริมาณของโอกาสที่จะเกิดขึ้น อยู่ระหว่างร้อยละ ๒๖ - ๕๐ มีโอกาสเกิด เนื่องจาก <u>มาตรการควบคุมที่มีอยู่ขาดการนำไปปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง</u>
๒	ปริมาณของโอกาสที่จะเกิดขึ้น อยู่ระหว่างร้อยละ ๑๐ – ๒๕ เกิดขึ้นยาก เนื่องจาก <u>มีมาตรการควบคุมที่รัดกุมเพียงพอ</u>
๑	ปริมาณของโอกาสที่จะเกิดขึ้น น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ <u>เกิดขึ้นยากมาก แม้ไม่มีมาตรการควบคุม</u>

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	- ผลกระทบต่อองค์กร ทำให้เกิดความล่าช้าของงานมากกว่า ๖ เดือน / ดำเนินงานสำเร็จตามแผนได้น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ - มีการดำเนินคดีทางกฎหมายหรือเรียกร้องความเสียหาย และถูกสั่งให้ระงับการดำเนินการใดๆ - ผู้รับบริการขาดความเชื่อมั่น ซึ่งส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ขององค์กร
๔	- ผลกระทบต่อองค์กร ทำให้เกิดความล่าช้าของงาน ๔-๖ เดือน / ดำเนินงานสำเร็จตามแผนได้ ร้อยละ ๖๐ - ๗๐ - มีการดำเนินคดีทางกฎหมายหรือเรียกร้องความเสียหาย - ผู้รับบริการขาดความเชื่อมั่น
๓	- ผลกระทบต่อองค์กร ทำให้เกิดความล่าช้าของงาน ๓-๔ เดือน / ดำเนินงานสำเร็จตามแผนได้ ร้อยละ ๗๑ - ๘๐ - มีการละเมิดกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานภายในองค์กร - เกิดข้อร้องเรียนจากผู้รับบริการ และไม่สามารถหาข้อสรุปได้ตามระยะเวลาที่กำหนด และส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจกับผู้มารับบริการ

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๒	- ผลกระทบต่อองค์กร ทำให้เกิดความล่าช้าของงาน ๑-๓ เดือน / ดำเนินงานสำเร็จตามแผนได้ ร้อยละ ๘๑ - ๙๐ - มีการละเมิดกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ แต่สามารถแก้ไขเองภายในองค์กรได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์หรือชื่อเสียงขององค์กร - เกิดข้อร้องเรียนจากผู้รับบริการ แต่แก้ไขและชี้แจงข้อร้องเรียนได้รวดเร็ว
๑	- ผลกระทบต่อองค์กร ทำให้เกิดความล่าช้าของงานไม่เกิน ๑ เดือน / ดำเนินงานสำเร็จตามแผนได้ มากกว่าร้อยละ ๙๐ - มีการละเมิด/ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เล็กน้อย แต่สามารถแก้ไขได้รวดเร็ว - การให้บริการแก่ผู้มารับบริการสามารถดำเนินการได้ตามปกติ

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ – ๙ คะแนน)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ – ๑๔ คะแนน)
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนน ขึ้นไป)

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๑	วิเคราะห์ความต้องการของเกษตรกรและความต้องการของชุมชน	เกษตรกรอาจอาศัยความสนิทสนมกับเจ้าหน้าที่ในการแจ้งความต้องการ เพื่อให้ได้รับการส่งเสริมบ่อยๆ	2	1	2	ต่ำ
๒	สำรวจความต้องการของตลาด	ผู้รับซื้ออาจยื่นเสนอเงิน สิ่งของ หรือผลประโยชน์อื่นเพื่อเป็นของตอบแทนให้เจ้าหน้าที่เพื่อให้ผูกขาดกับผู้ค้ารายเดิมและรายเดียว	2	2	4	ต่ำ
๓	จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร	เกษตรกรอาจเลือกญาติ คนในครอบครัว หรือคนรู้จักใกล้ชิดมาอยู่ในกลุ่มเกษตรกร หรืออาจกีดกันไม่ให้เกษตรกรรายอื่นเข้ามาเป็นสมาชิกหรือคณะกรรมการกลุ่ม	2	2	4	ต่ำ
๔	วางแผนการผลิตร่วมกับกลุ่มเกษตรกรและผู้รับซื้อ และวางแผนการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ปัจจัยทางการเกษตร	เกษตรกรอาจเสนอให้สินบนหรือผลประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ได้แผนการผลิตที่มากกว่าเกษตรกรรายอื่น หรือเจ้าหน้าที่อาจใช้ความสนิทสนมในการวางแผนการผลิตให้แก่เกษตรกรทำให้เกษตรกรไม่ได้รับการส่งเสริมอย่างเป็นธรรม	2	2	4	ต่ำ
๕	อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรรวมถึงการคัดเลือกเกษตรกรเพื่อไปศึกษาดูงาน	เกษตรกรอาจเสนอให้สินบนหรือผลประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ได้รับการฝึกอบรมหรือได้รับการคัดเลือกให้ไปศึกษาดูงาน หรือเจ้าหน้าที่อาจใช้ความสนิทสนมในการคัดเลือกเกษตรกรเพื่อรับการฝึกอบรมหรือศึกษาดูงาน	4	2	8	ปานกลาง
๖	ส่งเสริมและสนับสนุนตามแผนที่กำหนด รวมถึงแจกจ่ายอุปกรณ์ ปัจจัยทางการเกษตร	เกษตรกรอาจเสนอให้สินบนหรือผลประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนหรือได้รับการแจกจ่ายอุปกรณ์และปัจจัยทางการเกษตรมากกว่าเกษตรกรรายอื่น หรือเจ้าหน้าที่อาจใช้ความสนิทสนมในการส่งเสริมสนับสนุนหรือแจกจ่ายอุปกรณ์และปัจจัยทางการเกษตร	2	3	6	ปานกลาง

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๗	ติดตามดูว่าผลผลิตเป็นไปตามแผนหรือไม่และวางแผนการแก้ปัญหาอย่างไร	-				
๘	เก็บเกี่ยวผลผลิต ส่งผู้รับซื้อ	กรณีเกษตรกรเกี่ยวผลผลิตได้มากกว่าแผนการผลิต เจ้าหน้าที่อาจนำเอาผลผลิตที่เกินนั้นไปขายที่อื่นและเก็บ เอารายได้เป็นของตัวเอง หรือเจ้าหน้าที่อาจนำผลผลิตที่เกิน แผนไปขายในราคาที่สูงกว่าราคา ที่กลุ่มเกษตรกรกำหนดเพื่อเอาเงินส่วนต่างเป็นของตนเอง	2	4	8	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการ.....กระบวนการส่งเสริมเกษตรกร.....								
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรรวมถึงการคัดเลือกเกษตรกรเพื่อไปศึกษาดูงาน	เกษตรกรอาจเสนอให้สินบนหรือผลประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ได้รับการฝึกอบรมหรือได้รับการคัดเลือกให้ไปศึกษาดูงาน หรือเจ้าหน้าที่อาจใช้ความสนิทสนมในการคัดเลือกเกษตรกรเพื่อรับการฝึกอบรมหรือศึกษาดูงาน	ปานกลาง	จัดทำทะเบียนประวัติการฝึกอบรมหรือศึกษาดูงานของเกษตรกร	เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์จัดทำทะเบียนประวัติการฝึกอบรมหรือศึกษาดูงานหรือบันทึกข้อมูลการอบรมศึกษาดูงานของเกษตรกรไว้เป็นข้อมูลพื้นฐานประจำศูนย์	ต.ค. 67 เป็นต้นไป	-	เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์สำนักพัฒนา
๒	ส่งเสริมและสนับสนุนตามแผนที่กำหนด รวมถึงแจกจ่ายอุปกรณ์ ปักจ้ยทางการเกษตร	เกษตรกรอาจเสนอให้สินบนหรือผลประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน หรือได้รับการแจกจ่ายอุปกรณ์และปักจ้ยทางการเกษตรมากกว่าเกษตรกรรายอื่น หรือเจ้าหน้าที่อาจใช้ความสนิทสนมในการส่งเสริม สนับสนุนหรือแจกจ่ายอุปกรณ์และปักจ้ยทางการเกษตร	ปานกลาง	การจัดทำทะเบียนคุมรับจ่ายวัสดุ และกำหนดสถานที่จัดเก็บวัสดุให้ชัดเจน	ให้เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์จัดทำทะเบียนคุมการรับจ่ายวัสดุ และให้มีสถานที่สำหรับเก็บวัสดุที่ชัดเจน ให้มีความปลอดภัยและรัดกุม	ต.ค. 67 เป็นต้นไป	-	เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์สำนักพัฒนา

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๓	เก็บเกี่ยวผลผลิต ส่งผู้รับซื้อ	กรณีเกษตรกรเกี่ยว ผลผลิตได้มากกว่า แผนการผลิต เจ้าหน้าที่ อาจนำเอาผลผลิตที่เกิน นั้นไปขายที่อื่นและเก็บ เอารายได้เป็นของตัวเอง หรือเจ้าหน้าที่อาจนำ ผลผลิตที่เกินแผนไปขาย ในราคาที่สูงกว่าราคา ที่กลุ่มเกษตรกรกำหนด เพื่อเอาเงินส่วนต่างเป็น ของตนเอง	ปานกลาง	การชี้แจงบัญชีรายรับรายจ่าย ประจำปี	ให้มีการจัดประชุมกลุ่ม เกษตรกรเพื่อชี้แจงผลการ ดำเนินงานและบัญชีรายรับ รายจ่ายให้กลุ่มเกษตรกรทุก กลุ่มทราบเป็นประจำทุกสิ้นปี เพื่อสร้างความโปร่งใส	มกราคม ของทุกปี (หลักจาก ปิดบัญชี ตามปี ปฏิทิน)	-	เจ้าหน้าที่ ตลาด สถาบัน เกษตรกร

ลงชื่อ **นิโลบล อ่ำเอี่ยม** (ผู้จัดทำ)
 (นางสาวนิโลบล อ่ำเอี่ยม)
 ตำแหน่ง นิติกร ๔

แบบฟอร์มการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๕ ขั้นตอนตามคู่มือฯ ของสำนักงาน ป.ป.ท.

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการ และขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ประเภทความเสี่ยง

ชื่อกระบวนงาน / โครงการ การจัดซื้อวัสดุการเกษตรด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการที่มีอยู่
๑	เจ้าหน้าที่เจ้าของโครงการจัดทำเอกสารขออนุมัติในหลักการ พร้อมแต่งตั้งผู้กำหนดคุณลักษณะวัสดุ ส่งกลุ่มงานคลัง และทำเอกสารแจ้งความประสงค์ขอซื้อส่งกลุ่มงานพัสดุ	-	๑. การตรวจสอบรายการขอซื้อจากกลุ่มงานคลังและลงบัญชีคุมงบประมาณ ๒. เจ้าหน้าที่เจ้าของโครงการแจ้งความประสงค์ตามรายการที่กำหนดตามระเบียบจัดซื้อจัดจ้าง พร้อมแนบรายละเอียดคุณลักษณะของวัสดุ (TOR) ๓. เจ้าหน้าที่พัสดุตรวจสอบเอกสารในขั้นตอนการแจ้งความประสงค์ขอซื้อ
๒	เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำรายงานขอซื้อ	-	จัดทำรายละเอียดรายการการขอซื้อขอจ้างตามที่ พ.ร.บ. จัดซื้อจัดจ้างฯ กำหนด
๓	เจ้าหน้าที่พัสดุขอใบเสนอราคาจากร้านค้า (กรณีดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่พัสดุ) / สำหรับกรณีจัดซื้อในพื้นที่ เจ้าหน้าที่เจ้าของโครงการจะเป็นผู้ขอใบเสนอราคาจากร้านค้าเอง	เจ้าหน้าที่พัสดุ ให้อำนาจเจ้าหน้าที่พัสดุให้รับทุกรายการ ไม่ว่าร้านค้าจะมีหรือไม่มีก็ตาม เพื่อให้ร้านค้าได้ประโยชน์ รวมถึงการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่พัสดุในการเลือกร้านค้าเพื่อเรียกใบเสนอราคา โดยเจ้าหน้าที่พัสดุอาจเลือกร้านค้าที่มีความสนิทสนม หรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน หรือร้านค้าอาจมีการเสนอให้เงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ร้านค้าได้มาเสนอราคาหรือทำสัญญากับสถาบันเป็นประจำ	ให้ใช้ใบเสนอราคาอย่างน้อย ๓ รายเพื่อเปรียบเทียบราคา
๔	รายงานผลการพิจารณา เสนอ ผอ.สถาบัน	-	การรับรองตนเองของเจ้าหน้าที่ว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับร้านค้า
๕	เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำใบสั่งซื้อ (PO) ส่งให้ร้านค้า / กรณีวงเงินเกิน ๒๐๐,๐๐๐ ที่ต้องทำเป็นสัญญาซื้อขาย เจ้าหน้าที่พัสดุจะทำใบสนองรับราคาไปยังผู้ขายหรือร้านค้า เพื่อแจ้งการวางหลักประกันสัญญา	-	ในกรณีเร่งด่วนจะมีการจัดส่งใบสั่งซื้อให้ร้านค้าทางระบบอิเล็กทรอนิกส์

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการที่มีอยู่
๖	ผู้ขายเข้าทำสัญญาซื้อขายกับสถาบัน	-	ทำสัญญาซื้อขาย / ใบสั่งซื้อตามแบบที่กำหนด
๗	ผู้ขายจัดเตรียมพัสดุเพื่อส่งมายังสถาบันหรือส่ง ณ สถานที่ที่กำหนดในสัญญาหรือใบสั่งซื้อ เมื่อผู้ขายส่งของแล้ว ให้กรรมการตรวจรับพัสดุโดยไม่ชักช้า	กรณีส่งของที่สถาบัน ผู้ขายอาจส่งของไม่ครบในคราวเดียว (มีรายการในใบส่งของแต่ไม่มีของ) หรือ ส่งของไม่เป็นไปตามคุณลักษณะ / กรณีเจ้าหน้าที่ไปรับพัสดุที่ร้านค้า เจ้าหน้าที่อาจเจรจากับผู้ขาย เพื่อขอเปลี่ยนรายการพัสดุซึ่งไม่ตรงตามรายการในใบสั่งซื้อหรือสัญญา	ให้ตรวจรับพัสดุให้ตรงตามใบสั่งซื้อ/สัญญา และใบส่งของ และให้ถ่ายรูปรายการพัสดุแนบรายงานตรวจรับ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เจ้าของโครงการจัดซื้อด้วยการยืมเงินตรงจ่าย แต่ทั้งนี้ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่พัสดุเป็นดำเนินการจัดซื้อจะไม่มีกระบวนการตรวจรับ
๘	ในกรณีที่ผู้ขายส่งพัสดุที่สถาบัน เจ้าหน้าที่พัสดุจะแจ้งให้เจ้าของโครงการทราบและมาเปิดรับพัสดุ	เจ้าหน้าที่เจ้าของโครงการมารับพัสดุแล้ว แต่อาจมีการแบ่งหรือนำเอาพัสดุที่จัดซื้อไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือเอาพัสดุไปขายเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง ทำให้พัสดุไปไม่ถึงผู้รับบริการตามแผนงาน	เมื่อเจ้าหน้าที่เจ้าของโครงการมารับพัสดุ ให้มีการจัดทำใบเบิกพัสดุ และให้จัดทำทะเบียนคุมวัสดุในพื้นที่
๙	การรวบรวมเอกสารและจัดทำรายงานประกอบการเบิกจ่ายส่งกลุ่มงานคลัง	-	-

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	ปริมาณของโอกาสที่จะเกิดขึ้น มากกว่าร้อยละ ๗๕ มีโอกาสเกิดขึ้นง่ายมาก <u>เนื่องจากไม่มีมาตรการควบคุม</u>
๔	ปริมาณของโอกาสที่จะเกิดขึ้น อยู่ระหว่างร้อยละ ๕๑ – ๗๕ มีโอกาสเกิด เนื่องจาก <u>มาตรการที่มีอยู่มีข้อบกพร่องหรือมีจุดอ่อนที่เป็นช่องโหว่ให้เกิดความเสี่ยง</u>
๓	ปริมาณของโอกาสที่จะเกิดขึ้น อยู่ระหว่างร้อยละ ๒๖ - ๕๐ มีโอกาสเกิด เนื่องจาก <u>มาตรการควบคุมที่มีอยู่ขาดการนำไปปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง</u>
๒	ปริมาณของโอกาสที่จะเกิดขึ้น อยู่ระหว่างร้อยละ ๑๐ – ๒๕ เกิดขึ้นยาก เนื่องจาก <u>มีมาตรการควบคุมที่รัดกุมเพียงพอ</u>
๑	ปริมาณของโอกาสที่จะเกิดขึ้น น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ เกิดขึ้นยากมาก <u>แม้ไม่มีมาตรการควบคุม</u>

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	- ผลกระทบต่อองค์กร ทำให้เกิดความล่าช้าของงานมากกว่า ๖ เดือน / ดำเนินงานสำเร็จตามแผนได้น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ - มีการดำเนินคดีทางกฎหมายหรือเรียกร้องความเสียหาย และถูกสั่งให้ระงับการดำเนินการใดๆ - ผู้รับบริการขาดความเชื่อมั่น ซึ่งส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ขององค์กร
๔	- ผลกระทบต่อองค์กร ทำให้เกิดความล่าช้าของงาน ๔-๖ เดือน / ดำเนินงานสำเร็จตามแผนได้ ร้อยละ ๖๐ - ๗๐ - มีการดำเนินคดีทางกฎหมายหรือเรียกร้องความเสียหาย - ผู้รับบริการขาดความเชื่อมั่น
๓	- ผลกระทบต่อองค์กร ทำให้เกิดความล่าช้าของงาน ๓-๔ เดือน / ดำเนินงานสำเร็จตามแผนได้ ร้อยละ ๗๑ - ๘๐ - มีการละเมิดกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานภายในองค์กร - เกิดข้อร้องเรียนจากผู้รับบริการ และไม่สามารถหาข้อสรุปได้ตามระยะเวลาที่กำหนด และส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจกับผู้รับบริการ
๒	- ผลกระทบต่อองค์กร ทำให้เกิดความล่าช้าของงาน ๑-๓ เดือน / ดำเนินงานสำเร็จตามแผนได้ ร้อยละ ๘๑ - ๙๐ - มีการละเมิดกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ แต่สามารถแก้ไขเองภายในองค์กรได้โดยไม่ส่งผลกระทบถึงภาพลักษณ์หรือชื่อเสียงขององค์กร - เกิดข้อร้องเรียนจากผู้รับบริการ แต่แก้ไขและชี้แจงข้อร้องเรียนได้รวดเร็ว
๑	- ผลกระทบต่อองค์กร ทำให้เกิดความล่าช้าของงานไม่เกิน ๑ เดือน / ดำเนินงานสำเร็จตามแผนได้ มากกว่าร้อยละ ๙๐ - มีการละเมิด/ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เล็กน้อย แต่สามารถแก้ไขได้รวดเร็ว - การให้บริการแก่ผู้รับบริการสามารถดำเนินการได้ตามปกติ

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ – ๙ คะแนน)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ – ๑๔ คะแนน)
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนน ขึ้นไป)

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๑	เจ้าหน้าที่เจ้าของโครงการจัดทำเอกสารขออนุมัติในหลักการ พร้อมแต่งตั้งผู้กำหนดคุณลักษณะวัสดุ ส่งกลุ่มงานคลัง และ ทำเอกสารแจ้งความประสงค์ขอซื้อส่งกลุ่มงานพัสดุ	-				
๒	เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำรายงานขอซื้อ	-				
๓	เจ้าหน้าที่พัสดุขอใบเสนอราคาจากร้านค้า (กรณีดำเนินการ โดยเจ้าหน้าที่พัสดุ) / สำหรับกรณีจัดซื้อในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ เจ้าของโครงการจะเป็นผู้ขอใบเสนอราคาจากร้านค้าเอง	เจ้าหน้าที่พัสดุ ให้ร้านค้าจัดทำใบเสนอราคาให้ครบทุก รายการ ไม่ว่าร้านค้าจะมีของหรือไม่ก็ตาม เพื่อให้ร้านค้าได้ ประโยชน์ รวมถึงการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่พัสดุในการ เลือกร้านค้าเพื่อเรียกใบเสนอราคา โดยเจ้าหน้าที่พัสดุอาจ เลือกร้านค้าที่มีความสนิทสนม หรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน หรือร้านค้าอาจมีการเสนอให้เงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ร้านค้าได้มาเสนอราคาหรือทำสัญญากับ สถาบันเป็นประจำ	๔	๒	๘	ปานกลาง
๔	รายงานผลการพิจารณา เสนอ ผอ.สถาบัน	-				
๕	เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำใบสั่งซื้อ (PO) ส่งให้ร้านค้า / กรณีวงเงิน เกิน ๒๐๐,๐๐๐ ที่ต้องทำเป็นสัญญาซื้อขาย เจ้าหน้าที่พัสดุจะ ทำใบสนองรับราคาไปยังผู้ขายหรือร้านค้า เพื่อแจ้งการวาง หลักประกันสัญญา	-				
๖	ผู้ขายเข้าทำสัญญาซื้อขายกับสถาบัน	-				

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๗	ผู้ขายจัดเตรียมพัสดุเพื่อส่งมายังสถาบันหรือส่ง ณ สถานที่ที่กำหนดในสัญญาหรือใบสั่งซื้อ เมื่อผู้ขายส่งของแล้ว ให้กรรมการตรวจรับพัสดุโดยไม่ชักช้า	กรณีส่งของที่สถาบัน ผู้ขายอาจส่งของไม่ครบในคราวเดียว (มีรายการในใบส่งของแต่ไม่มีของ) หรือส่งของไม่เป็นไปตามคุณลักษณะ / กรณีเจ้าหน้าที่ไปรับพัสดุที่ร้านค้า เจ้าหน้าที่อาจเจรจากับผู้ขายเพื่อขอเปลี่ยนรายการพัสดุซึ่งไม่ตรงตามรายการในใบสั่งซื้อหรือสัญญา	๓	๓	๙	ปานกลาง
๘	ในกรณีที่ผู้ขายส่งพัสดุที่สถาบัน เจ้าหน้าที่พัสดุจะแจ้งให้เจ้าของโครงการทราบและมาเบิกรับพัสดุ	เจ้าหน้าที่เจ้าของโครงการมารับพัสดุแล้ว แต่อาจมีการแบ่งหรือนำเอาพัสดุที่จัดซื้อไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือเอาพัสดุไปขายเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง ทำให้พัสดุไปถึงผู้รับบริการตามแผนงาน	๓	๒	๖	ปานกลาง
๙	การรวบรวมเอกสารและจัดทำรายงานประกอบการเบิกจ่ายส่งกลุ่มงานคลัง	-				

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการ.....การจัดซื้อวัสดุการเกษตรด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง.....								
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	เจ้าหน้าที่พัสดุขอใบเสนอราคาจากร้านค้า (กรณีดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่พัสดุ) / สำหรับกรณีจัดซื้อในพื้นที่ เจ้าหน้าที่เจ้าของโครงการจะเป็นผู้ขอใบเสนอราคาจากร้านค้าเอง	เจ้าหน้าที่พัสดุ ให้ร้านค้าจัดทำใบเสนอราคาให้ครบทุกรายการ ไม่ว่าร้านค้าจะมีของหรือไม่ก็ตาม เพื่อให้ร้านค้าได้ประโยชน์ รวมถึงการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่พัสดุในการเลือกร้านค้าเพื่อเรียกใบเสนอราคา โดยเจ้าหน้าที่พัสดุอาจเลือกร้านค้าที่มีความสนิทสนม หรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน หรือร้านค้าอาจมีการเสนอให้เงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ร้านค้าได้มาเสนอราคาหรือทำสัญญากับสถาบันเป็นประจำ	ปานกลาง	๑. เปิดเครดิตร้านค้า	เจ้าหน้าที่พัสดุเปิดเครดิตกับร้านค้าเพิ่มมากขึ้นและจัดทำรายการร้านค้าเพื่อให้สถาบันสามารถเลือกร้านค้าในการเรียกใบเสนอราคาที่หลากหลายมากขึ้น	ม.ค. ๖๘ เป็นต้นไป	-	กลุ่มงานพัสดุ สำนัก อำนวยการ
				๒. การเลือกร้านค้าเพื่อเรียกใบเสนอราคาโดยพิจารณาจากประเภทและชนิดของวัสดุ รวมถึงพื้นที่ที่ต้องการใช้พัสดุ	ในการเลือกร้านค้าเพื่อเรียกใบเสนอราคา ให้พิจารณาจากประเภทหรือชนิดของวัสดุ และองค์ประกอบอื่นๆ เช่น พื้นที่ที่ต้องการใช้พัสดุ การขนส่งพัสดุ เป็นต้น รวมถึงกำหนดให้มีคู่เทียบทุกวงเงินการจัดซื้อ	ม.ค. ๖๘ เป็นต้นไป	-	กลุ่มงานพัสดุ สำนัก อำนวยการ

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๒	ผู้ขายจัดเตรียมพัสดุเพื่อ ส่งมายังสถาบันหรือส่ง ณ สถานที่ที่กำหนดใน สัญญาหรือใบสั่งซื้อ เมื่อผู้ขายส่งของแล้ว ให้กรรมการตรวจรับพัสดุ โดยไม่ชักช้า	กรณีส่งของที่สถาบัน ผู้ขายอาจส่งของไม่ครบ ในคราวเดียว (มีรายการ ในใบส่งของแต่ไม่มีของ) หรือส่งของไม่เป็นไปตาม คุณลักษณะ / กรณี เจ้าหน้าที่ไปรับพัสดุ ที่ร้านค้า เจ้าหน้าที่อาจ เจรจากับผู้ขายเพื่อขอ เปลี่ยนรายการพัสดุซึ่ง ไม่ตรงตามรายการใน ใบสั่งซื้อหรือสัญญา	ปานกลาง	๑. การวางระบบการควบคุม วัสดุโดยการจัดทำบันทึกการ รับเข้า - ส่งออกวัสดุ (สมุดรับ-จ่าย)	เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำบันทึกการ รับเข้า-ส่งออกวัสดุ เพื่อควบคุม การรับจ่ายวัสดุ โดยระบุ รายการวัสดุ วันที่รับวัสดุ และ ภาพถ่ายที่เป็นปัจจุบัน	พ.ค. ๖๘ เป็นต้นไป	-	กลุ่มงานพัสดุ สำนัก อำนวยการ
				๒. การติดตามและตรวจสอบ การรับ-จ่ายวัสดุ	ให้เจ้าหน้าที่พัสดุสุ่มตรวจบันทึก การรับเข้า - ส่งออกวัสดุ เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องขอวัสดุ อย่างสม่ำเสมอ	พ.ค. ๖๘ เป็นต้นไป	-	กลุ่มงานพัสดุ สำนัก อำนวยการ

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๓	ในกรณีที่ผู้ขายส่งพัสดุที่ สถาบัน เจ้าหน้าที่พัสดุ จะแจ้งให้เจ้าของโครงการ ทราบและมาเบิกรับพัสดุ	เจ้าหน้าที่เจ้าของ โครงการมารับพัสดุแล้ว แต่อาจมีการแบ่งหรือ นำเอาพัสดุที่จัดซื้อไปใช้ เพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือเอาพัสดุไปขายเพื่อ ประโยชน์แก่ตนเอง ทำ ให้พัสดุไปไม่ถึง ผู้รับบริการตามแผนงาน	ปานกลาง	การวางระบบการควบคุมพัสดุ โดยการจัดทำทะเบียนควบคุม พัสดุในพื้นที่	๑. ให้เจ้าหน้าที่โครงการ/ เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์จัดทำ บันทึกการควบคุมพัสดุของศูนย์ (logbook) โดยมีรายละเอียด ของชนิดหรือประเภทของพัสดุ จำนวน และรายละเอียดการ แจกจ่ายพัสดุให้แก่ผู้รับบริการ หรือกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงให้ เจ้าหน้าที่พัสดุสุ่มตรวจ logbook เพื่อตรวจสอบความ ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ	พ.ค. ๖๘ เป็นต้นไป	-	๑. กลุ่มงาน พัสดุ สำนัก อำนวยการ ๒. สำนักวิจัย ๓. สำนัก พัฒนา
					๒. ให้เจ้าหน้าที่พัสดุ สร้างการ รับรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ในพื้นที่และ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการ จัดซื้อพัสดุการเกษตรกรทราบ ถึงวิธีการจัดทำทะเบียนควบคุม พัสดุที่ถูกต้อง รวมถึงประโยชน์ ที่จะได้รับ เพื่อให้เจ้าหน้าที่เกิด ความตระหนักและเห็น ความสำคัญของการจัดทำ ทะเบียนควบคุมพัสดุ	พ.ค. ๖๘ เป็นต้นไป	-	

ลงชื่อ **นิโลบล อ่ำเอี่ยม** (ผู้จัดทำ)

(นางสาวนิโลบล อ่ำเอี่ยม)

ตำแหน่ง นิติกร ๔

แบบฟอร์มการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนงานหรือโครงการ และขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ประเภทความเสี่ยง ด้านการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนการงาน / โครงการ การเลื่อนระดับเจ้าหน้าที่ไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการที่มีอยู่
๑	สำรวจข้อมูลผู้มีคุณสมบัติ	เจ้าหน้าที่บุคคลเรียกรับผลเงินหรือประโยชน์จากเจ้าหน้าที่ที่ยังไม่ผ่านคุณสมบัติ เพื่อให้เป็นผู้มีรายชื่อที่จะเลื่อนระดับ	มีประกาศหลักเกณฑ์เลื่อนระดับและกำหนดคุณสมบัติที่ชัดเจน (ผลการประเมินย้อนหลัง มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง เงินเดือนถึงระดับที่จะเลื่อน คุณสมบัติตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง)
๒	แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกและคณะกรรมการประเมินผลงาน	-	การแต่งตั้งคณะกรรมการเป็นไปตามประกาศหลักเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินผลงานฯ
๓	ประเมินคุณลักษณะของบุคคล	ผู้มีสิทธิเข้ารับการเลื่อนระดับเสนอให้เงิน สิ่งของ หรือประโยชน์ แก่ผู้บังคับบัญชาที่ต้องประเมิน หรือ ผู้บังคับบัญชา เรียกรับเงิน สิ่งของ หรือประโยชน์ จากผู้มีสิทธิ เพื่อให้ผ่าน การประเมินคุณลักษณะ	ประเมินโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาโดยตรงของ ผู้มีคุณสมบัติ และผู้บังคับบัญชาเหนือไปอีกหนึ่งระดับ
๔	ผู้มีคุณสมบัติจัดทำแบบเสนอขอรับการคัดเลือก และส่งให้กลุ่มงานบริหารทรัพยากรมนุษย์	เจ้าหน้าที่กรอกข้อมูลเท็จ และเสนอเงินหรือผลประโยชน์ให้ ผู้บังคับบัญชาลงนามรับรองข้อมูลที่เป็นเท็จนั้น	ข้อมูลในแบบฟอร์มเสนอขอรับการคัดเลือก สามารถตรวจสอบความถูกต้อง และเรียกหลักฐานประกอบได้
๕	กลุ่มงานบริหารทรัพยากรมนุษย์รวบรวมรายชื่อ	๑. เจ้าหน้าที่บุคคลแจ้งข้อมูลเท็จว่าผู้มีสิทธิเลื่อนระดับถูกตัดสิทธิ เพื่อเรียกรับเงินหรือสินบน	-
		๒. เจ้าหน้าที่บุคคลยืดหยุ่นเวลาให้ผู้มีสิทธิเลื่อนระดับจัดส่งเอกสารล่าช้ากว่ากำหนดได้ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ตอบแทน	ให้จัดทำเอกสารนำส่งผลการประเมินคุณลักษณะที่ออกเลขหนังสือผ่านระบบสารบรรณ โดยมีผู้บังคับบัญชาลงนามด้วย.

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการที่มีอยู่
๖	ประชุมคณะกรรมการคัดเลือก	ผู้มีสิทธิเข้ารับการเลื่อนระดับเสนอให้เงิน สิ่งของ หรือประโยชน์ แก่ผู้บังคับบัญชาที่ต้องประเมิน หรือ ผู้บังคับบัญชา เรียกรับเงิน สิ่งของ หรือประโยชน์ จากผู้มีสิทธิ เพื่อให้ผ่านการประเมิน คุณลักษณะ	หลักเกณฑ์ฯ กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการชัดเจน และระบุเกณฑ์การพิจารณาของคณะกรรมการอย่าง ชัดเจน รวมถึงมีหลักฐานให้ตรวจสอบย้อนหลังได้
๗	ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก และ แจ้งส่งผลงานตามจำนวนและเงื่อนไข	เจ้าหน้าที่บุคคลประกาศข้อมูลเท็จว่าผู้มีสิทธิเลื่อนระดับถูกต้องสิทธิ เพื่อเรียกรับเงินหรือสินบน	-
๘	ผู้ได้รับการคัดเลือกจัดทำผลงาน	-	-
๙	ผู้ได้รับการคัดเลือกจัดส่งผลงานมายังกลุ่ม งานบริหารทรัพยากรมนุษย์ภายในเวลาที่ กำหนด	เจ้าหน้าที่บุคคลยืดหยุ่นเวลาให้ผู้ได้รับการคัดเลือกจัดส่งผลงาน ล่าช้ากว่ากำหนดได้ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ตอบแทน	-
๑๐	เจ้าหน้าที่บุคคลรวบรวมผลงานเพื่อส่งให้ คณะกรรมการประเมินอ่าน	เจ้าหน้าที่บุคคลแจ้งข้อมูลเท็จว่าไม่ได้รับผลงานหรือผลงานของผู้ ได้รับการคัดเลือกสูญหายเพื่อเรียกรับเงินหรือสินบน	-
๑๑	กรรมการอ่านผลงาน	กรรมการประเมินผลงานเรียกรับเงินหรือสินบนจากเจ้าของผลงาน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์	-
๑๒	ประชุมคณะกรรมการประเมินผลงาน	คณะกรรมการประเมินผลงานเรียกรับเงินหรือสินบนจากเจ้าของ ผลงานที่ไม่ผ่านเกณฑ์ เพื่อให้ผ่านการคัดเลือก	-
๑๓	ออกคำสั่งแต่งตั้ง	เจ้าหน้าที่บุคคลแจ้งประกาศเท็จว่าไม่ผ่านการประเมินผลงานและ ไม่ได้รับการเลื่อนระดับ เพื่อเรียกรับเงินหรือสินบน จากผู้ผ่านการ ประเมิน	เปิดโอกาสให้ผู้ส่งผลงานสามารถทักท้วงคำสั่งได้ภายใน 30 วันนับตั้งแต่วันออกคำสั่ง

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	ปริมาณของโอกาสที่จะเกิดขึ้น มากกว่าร้อยละ ๗๕ มีโอกาสเกิดขึ้นง่ายมาก <u>เนื่องจากไม่มีมาตรการควบคุม</u>
๔	ปริมาณของโอกาสที่จะเกิดขึ้น อยู่ระหว่างร้อยละ ๕๑ – ๗๕ มีโอกาสเกิด <u>เนื่องจาก มาตรการที่มีอยู่มีข้อบกพร่องหรือมีจุดอ่อนที่เป็นช่องโหว่ให้เกิดความเสี่ยง</u>
๓	ปริมาณของโอกาสที่จะเกิดขึ้น อยู่ระหว่างร้อยละ ๒๖ - ๕๐ มีโอกาสเกิด <u>เนื่องจาก มาตรการควบคุมที่มีอยู่ขาดการนำไปปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง</u>
๒	ปริมาณของโอกาสที่จะเกิดขึ้น อยู่ระหว่างร้อยละ ๑๐ – ๒๕ เกิดขึ้นยาก <u>เนื่องจาก มีมาตรการควบคุมที่รัดกุมเพียงพอ</u>
๑	ปริมาณของโอกาสที่จะเกิดขึ้น น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ <u>เกิดขึ้นยากมาก แม้ไม่มีมาตรการควบคุม</u>

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	- ผลกระทบต่อองค์กร ทำให้เกิดความล่าช้าของงานมากกว่า ๖ เดือน / ดำเนินงานสำเร็จตามแผนได้น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ - มีการดำเนินคดีทางกฎหมายหรือเรียกร้องความเสียหาย และถูกสั่งให้ระงับการดำเนินการใดๆ - ผู้รับบริการขาดความเชื่อมั่น ซึ่งส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ขององค์กร
๔	- ผลกระทบต่อองค์กร ทำให้เกิดความล่าช้าของงาน ๔-๖ เดือน / ดำเนินงานสำเร็จตามแผนได้ ร้อยละ ๖๐ - ๗๐ - มีการดำเนินคดีทางกฎหมายหรือเรียกร้องความเสียหาย - ผู้รับบริการขาดความเชื่อมั่น
๓	- ผลกระทบต่อองค์กร ทำให้เกิดความล่าช้าของงาน ๓-๔ เดือน / ดำเนินงานสำเร็จตามแผนได้ ร้อยละ ๗๑ - ๘๐ - มีการละเมิดกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ส่งผลกระทบต่อการทำงานภายในองค์กร - เกิดข้อร้องเรียนจากผู้รับบริการ และไม่สามารถหาข้อสรุปได้ตามระยะเวลาที่กำหนด - และส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจกับผู้มารับบริการ

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๒	- ผลกระทบต่อองค์กร ทำให้เกิดความล่าช้าของงาน ๑-๓ เดือน / ดำเนินงานสำเร็จตามแผนได้ ร้อยละ ๘๑ - ๙๐ - มีการละเมิดกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ แต่สามารถแก้ไขเองภายในองค์กรได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์หรือชื่อเสียงขององค์กร - เกิดข้อร้องเรียนจากผู้รับบริการ แต่แก้ไขและชี้แจงข้อร้องเรียนได้รวดเร็ว
๑	- ผลกระทบต่อองค์กร ทำให้เกิดความล่าช้าของงานไม่เกิน ๑ เดือน / ดำเนินงานสำเร็จตามแผนได้ มากกว่าร้อยละ ๙๐ - มีการละเมิด/ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เล็กน้อย แต่สามารถแก้ไขได้รวดเร็ว - การให้บริการแก่ผู้มารับบริการสามารถดำเนินการได้ตามปกติ

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ – ๙ คะแนน)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ – ๑๔ คะแนน)
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนน ขึ้นไป)

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๑	สำรวจข้อมูลผู้มีคุณสมบัติ	เจ้าหน้าที่บุคคลเรียกรับเงินหรือประโยชน์จากเจ้าหน้าที่ที่ยังไม่ผ่านคุณสมบัติ เพื่อให้เป็นผู้มีรายชื่อที่จะเลื่อนระดับ	1	2	2	ต่ำ
๒	แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกและคณะกรรมการประเมินผลงาน	-				
๓	ประเมินคุณลักษณะของบุคคล	ผู้มีสิทธิเข้ารับการเลื่อนระดับเสนอให้เงิน สิ่งของ หรือประโยชน์แก่ผู้บังคับบัญชาที่ต้องประเมิน หรือผู้บังคับบัญชา เรียกรับเงิน สิ่งของ หรือประโยชน์ จากผู้มีสิทธิ เพื่อให้ผ่าน การประเมินคุณลักษณะ	2	2	4	ต่ำ
๔	ผู้มีคุณสมบัติจัดทำแบบเสนอขอรับการคัดเลือก และส่งให้กลุ่มงานบริหารทรัพยากรมนุษย์	เจ้าหน้าที่กรอกข้อมูลเท็จ และเสนอเงินหรือผลประโยชน์ให้ผู้บังคับบัญชาลงนามรับรองข้อมูลที่เป็นเท็จนั้น	1	2	2	ต่ำ
๕	กลุ่มงานบริหารทรัพยากรมนุษย์รวบรวมรายชื่อ	๑. เจ้าหน้าที่บุคคลแจ้งข้อมูลเท็จว่าผู้มีสิทธิเลื่อนระดับ ถูกตัดสิทธิเพื่อเรียกรับเงินหรือสินบน	3	3	9	ปานกลาง
		๒. เจ้าหน้าที่บุคคลยืดหยุ่นเวลาให้ผู้มีสิทธิเลื่อนระดับ จัดส่งเอกสารล่าช้ากว่ากำหนดได้ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ตอบแทน	2	2	4	ต่ำ
๖	ประชุมคณะกรรมการคัดเลือก	ผู้มีสิทธิเข้ารับการเลื่อนระดับเสนอให้เงิน สิ่งของ หรือประโยชน์แก่ผู้บังคับบัญชาที่ต้องประเมิน หรือผู้บังคับบัญชา เรียกรับเงิน สิ่งของ หรือประโยชน์ จากผู้มีสิทธิ เพื่อให้ผ่านการประเมินคุณลักษณะ	1	2	2	ต่ำ

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๗	ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก และแจ้งส่งผลงานตามจำนวนและเงื่อนไข	เจ้าหน้าที่บุคคลประกาศข้อมูลเท็จว่าผู้มีสิทธิเลื่อนระดับถูกตัดสิทธิเพื่อเรียกรับเงินหรือสินบน	3	3	9	ปานกลาง
๘	ผู้ได้รับการคัดเลือกจัดทำผลงาน	-				
๙	ผู้ได้รับการคัดเลือกจัดส่งผลงานมายังกลุ่มงานบริหารทรัพยากรมนุษย์ภายในเวลาที่กำหนด	เจ้าหน้าที่บุคคลยืดหยุ่นเวลาให้ผู้ได้รับการคัดเลือกจัดส่งผลงานล่าช้ากว่ากำหนดได้ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ตอบแทน	2	2	4	ต่ำ
๑๐	เจ้าหน้าที่บุคคลรวบรวมผลงานเพื่อส่งให้คณะกรรมการประเมินอ่าน	เจ้าหน้าที่บุคคลแจ้งข้อมูลเท็จว่าไม่ได้รับผลงานหรือผลงานของผู้ได้รับการคัดเลือกสูญหายเพื่อเรียกรับเงินหรือสินบน	3	3	9	ปานกลาง
๑๑	กรรมการอ่านผลงาน	กรรมการประเมินผลงานเรียกรับเงินหรือสินบนจากเจ้าของผลงานที่ไม่ผ่านเกณฑ์	3	3	9	ปานกลาง
๑๒	ประชุมคณะกรรมการประเมินผลงาน	คณะกรรมการประเมินผลงานเรียกรับเงินหรือสินบนจากเจ้าของผลงานที่ไม่ผ่านเกณฑ์ เพื่อให้ผ่านการคัดเลือก	2	3	6	ปานกลาง
๑๓	ออกคำสั่งแต่งตั้ง	เจ้าหน้าที่บุคคลแจ้งประกาศเท็จว่าไม่ผ่านการประเมินผลงานและไม่ได้รับการเลื่อนระดับ เพื่อเรียกรับเงินหรือสินบน จากผู้ผ่านการประเมิน	1	2	2	ต่ำ

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการ.....การเลื่อนระดับเจ้าหน้าที่ไปสู่ระดับที่สูงขึ้น.....								
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	กลุ่มงานบริหารทรัพยากรมนุษย์รวบรวมรายชื่อ	เจ้าหน้าที่บุคคลแจ้งข้อมูลเท็จว่าผู้มีสิทธิเลื่อนระดับถูกตัดสิทธิเพื่อเรียกรับเงินหรือสินบน	ปานกลาง	เปิดโอกาสให้ผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนสามารถทักท้วงได้	ประกาศรายชื่อโดยให้ผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนสามารถทักท้วงได้ภายใน 15 วันทำการนับตั้งแต่วันประกาศ	ภายในเดือน ก.ย. 68 เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินเลื่อนระดับในปี 2569	-	กลุ่มงานบริหารทรัพยากรมนุษย์
๒	ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก และแจ้งส่งผลงานตามจำนวนและเงื่อนไข	เจ้าหน้าที่บุคคลประกาศข้อมูลเท็จว่าผู้มีสิทธิเลื่อนระดับถูกตัดสิทธิเพื่อเรียกรับเงินหรือสินบน	ปานกลาง	เปิดโอกาสให้ผู้ได้รับการคัดเลือกสามารถทักท้วงได้	ประกาศรายชื่อโดยให้ผู้ได้รับการคัดเลือกสามารถทักท้วงได้ภายใน 15 วันทำการนับตั้งแต่วันประกาศ	ภายในเดือน ก.ย. 68 เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินเลื่อนระดับในปี 2569	-	กลุ่มงานบริหารทรัพยากรมนุษย์
๓	เจ้าหน้าที่บุคคลรวบรวมผลงานเพื่อส่งให้คณะกรรมการประเมินอ่าน	เจ้าหน้าที่บุคคลแจ้งข้อมูลเท็จว่าไม่ได้รับผลงานหรือผลงานของผู้ได้รับการคัดเลือกสูญหายเพื่อเรียกรับเงินหรือสินบน	ปานกลาง	เปิดโอกาสให้ผู้ส่งผลงานสามารถทักท้วงได้	จัดทำประกาศรายชื่อผู้ส่งผลงานและชื่อผลงาน โดยผู้ส่งผลงานสามารถทักท้วงได้ภายใน 15 วันทำการนับตั้งแต่วันประกาศ	ภายในเดือน ก.ย. 68 เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินเลื่อนระดับในปี 2569	-	กลุ่มงานบริหารทรัพยากรมนุษย์

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๔	กรรมการอ่านผลงาน	กรรมการประเมินผลงาน เรียกรับเงินหรือสินบนจาก เจ้าของผลงานที่ไม่ผ่าน เกณฑ์	ปานกลาง	ปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินให้ ชัดเจนมากยิ่งขึ้น	ปรับปรุงองค์ประกอบใน หลักเกณฑ์การประเมินให้มีความ ละเอียดชัดเจนมากยิ่งขึ้น	ภายในเดือน ก.ย. 68 เพื่อ เตรียมความ พร้อม สำหรับการ ประเมิน เลื่อนระดับ ในปี 2569	-	กลุ่มงาน บริหาร ทรัพยากร มนุษย์
๕	ประชุมคณะกรรมการ ประเมินผลงาน	คณะกรรมการประเมินผล งานเรียกรับเงินหรือสินบน จากเจ้าของผลงานที่ไม่ ผ่านเกณฑ์ เพื่อให้ผ่านการ คัดเลือก	ปานกลาง	การรับรองตนเอง	ให้มีการบันทึกในรายงานการ ประชุมของคณะกรรมการ ว่า คณะกรรมการไม่มีประโยชน์ทับ ซ้อนกับเจ้าของผลงาน	ภายในเดือน ก.ย. 68 เพื่อ เตรียมความ พร้อม สำหรับการ ประเมิน เลื่อนระดับ ในปี 2569	-	กลุ่มงาน บริหาร ทรัพยากร มนุษย์

ลงชื่อ **นิโลบล อ่ำเอี่ยม** (ผู้จัดทำ)
 (นางสาวนิโลบล อ่ำเอี่ยม)
 ตำแหน่ง นิติกร ๔

ที่ สวพส.(กม)/ ๑๒๑

๑๗ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รอบที่ ๑ รายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ผ่านหัวหน้ากลุ่มงานกฎหมาย

ตามหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๓๒/ว๕๖๘ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๗ และหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๓๒/ว ๑๖๒ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๘ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แจ้งแนวทางการการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยขอให้สถาบันดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จำนวน ๑ กระบวนงาน/โครงการ ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด และรายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต รอบที่ ๑ รายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ส่งให้ ศปท. ภายในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๘ รวมถึงต้องนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ (ระบบ CRA) ของสำนักงาน ป.ป.ท. ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๘ นั้น

สำนักงาน ป.ป.ท. ได้กำหนดแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้หน่วยงานของรัฐประเภทองค์การมหาชน ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในด้านที่ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ โดยให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของการใช้จ่ายงบประมาณหรือโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด นอกจากนี้ ตามแนวทางการประเมิน ITA ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต กำหนดแนวทางการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต โดยให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประกอบด้วย ๑) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๒) การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ ๓) การจัดซื้อจัดจ้าง และ ๔) การบริหารงานบุคคล

ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของสถาบัน กลุ่มงานกฎหมายร่วมกับหน่วยตรวจสอบภายใน ได้ดำเนินการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามแนวทางของสำนักงาน ป.ป.ท. และตามหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ในหัวข้อดังต่อไปนี้

๑. ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในกระบวนการงาน “การจัดซื้อวัสดุการเกษตรด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง” ซึ่งเป็นโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีการใช้จ่ายงบประมาณสูงสุด

๒. ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในกระบวนการงาน “กระบวนการส่งเสริมเกษตรกร”

๓. ประเด็นการบริหารงานบุคคล ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในกระบวนการงาน “การเลื่อนระดับเจ้าหน้าที่ไปสู่ระดับที่สูงขึ้น”

สำหรับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ นั้น เนื่องจากสถาบันไม่มีการปฏิบัติงานในการอนุมัติหรืออนุญาต จึงไม่ต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นดังกล่าว

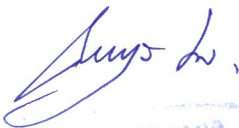
ในการนี้ กลุ่มงานกฎหมายจึงได้จัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของสถาบัน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด เพื่อรายงาน ต่อ ศปท. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรายงานข้อมูลลงในระบบ CRA และระบบการประเมิน ITA ต่อไป รายละเอียดตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนามหนังสือถึงปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามที่แนบมาพร้อมนี้ จะขอพระราชทาน

นิโลบล อ่ำเอี่ยม

(นางสาวนิโลบล อ่ำเอี่ยม)

นิติกร ๔

นายคมกฤษ นนทผล
นิติกร ๕
รักษาการหัวหน้ากลุ่มงานกฎหมาย

นางสาว เลี้ยว

(นางอาณดา นรินทรายกุล)

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ด้านการพั
รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

17 เม.ย. 2568